

U U' ITZ'IB'A B'EN U PABLO XE' U TITO

Yol ti' u u' tza'

Aatz u u' tza', a' tz'ib'an u Pablo tu u ya'b' 63 — 65 m.t.J. Nitalche' aas a' itz'ib'av tu Macedoonia. A' taq'vu b'en xe' ma'l u lochol tetz, Tito ib'ii, a' atichku tu Creta.

Aatz u Tito, tiira k'ujleb'al k'u'lla vinaj, aq'onomich ti' u b'a'nla chusb'al utz, ilochol u Pablo; tamiigoich majte. Griegoich u Tito tzi'. Tan aa Antioquia tikuenta Siiria. Ok ti' inimal u Jesusu tikuenta u Pablo. Choktaj yol ti' u Tito tu q'u u' tza': Ka'b' U' Tu Corinto 2.13; 7.6-7, 13-14; 8.6, 16, 23; 12.18; Q'u Niman Tetz u Jesusu Tu Galaacia 2.1, 3; Ka'b' U' Xe' U Timoteo 4.10. Chajax u Tito tu u isla Creta tu u Pablo. Echa' obreroil ex i'an xo'l q'u niman tetz u Jesusu tzi'.

Aatz u Pablo tzi', nitaq' b'en itxumb'al u Tito. Nital b'en te aas kam vi-txumb'al q'u ansiano si'ane'. Aya' q'u'l satoksa q'esalail xo'l q'u niman tetz u Jesusu tu Creta utz; kam q'u kam si'an q'u niman tetz u Jesusu. Nital te aas siyaa q'u Israeel tixo'l q'u'l ni'an ya'l tu q'u griego aas ta'xh sinima q'ul imantaar u Moisees. Choktaj tu u u' tza' 1.5-11, 14. Nital te majte aas simaj q'u sub'ulla chusul q'u'l niteesa aanima tu b'ey tu q'ul ichusb'al yit' inujul koj.

Xamtel teku'en, aatz u Pablo, jik chit nitaq' nimal ik'u'l u Tito. Nichus ti' aas sataq' b'a'nla k'uchb'al vatz q'u niman tetz u Jesusu; k'uxh txul aanima, k'uxh q'es, k'uxh vinaj, k'uxh ixoj utz, k'uxh kam tijle'm atile. Nital te majte aas tii txakloj tu u tatin k'atz u Tiohx.

A' u jatxb'al tib' q'u yol tu u u' tza'.

- 1) 1.1-4 Nitaq' b'en ichajlichil. Utz nital te aas u Tiohx oksan tu u tijle'm.
- 2) 1.5-16 Nital tu u Tito kani'ch itxaal q'u ansiano si'ane' q'u'l so'ok xo'l q'u niman tetz u Jesusu tu Creta.
- 3) 2.1-15 Nitale' kam q'u chusb'al sachusax tu chukchaj aanima.
- 4) 3.1-7 Nitale' kam u b'a'nla txumb'al sa'atin xo'l q'u niman tetz u Jesusu.
- 5) 3.8-11 Nitale' sauch kuentaib' ti' q'u ye'xtxojla chaj chusb'al.
- 6) 3.12-14 Nital unjolol ichaj u Pablo tu u Tito. Utz ech tek nikaasa b'en.
- 7) 3.15 Ech vitzojpu q'u yol tu u u' tza'.

U U' ITZ'IB'A B'EN U PABLO XE' U TITO

Ichajlichil u Tito

1 In Pablo, taq'onom u Tiohx utz, in ichaj u Jesucristo ti' talax tu q'u aanima q'u'l txaal nal tu u Tiohx aas sinima vinujul; aya' u Jesucristo. Utz ichaj ti' ichusax q'u chusb'al ti' ib'anax q'u kam ti' u okchil k'atz u Tiohx. **2** Aya' u chusb'al ti' ich'ial tuch' txuq'txunchil u okchil tu u b'enq'ii b'ensaj va'l tal u Tiohx aas ye'sajich iveet u vatz amlika tx'ava' tza'. Utz k'ujleb'al k'u'l tan, yit' txub'a-lom koj u Tiohx. **3** Tan vettaq' viyolb'al qe vatzsaj tu u tiempo va'l k'ajel ti'. Aya' va'l tal u Tiohx ve u Chitol qetz tu paav. Utz ech nitekunpaxsa itziiul cheel.

4 Ech nuntz'ib'a b'en u u' tzaxe' tza' Tito tan, nojchit echa' axh unk'aol ti' u chusb'al va'l nikunima. Utz a' unsa' aas atin koj vib'a'nil u Tiohx u kuTat sak'atza. Utz itxum koj aatz. Taq' koj u paas tavaanima. Utz echat koj i'an u kuB'aal Jesucristo, u Chitol qetz tu paav.

Vitxumb'al q'u'l so'ok q'esalail

5 K'uxh vaq'ka'axh tu Creta tan, a' unsa' sooksa tu jik q'u kam xe'tixsamal. Utz axh so'oksan ansiano tu q'u totztiohx

tu junun q'u tenam majte. Ech itxaal sa'ane' va'l val see. **6** A' sachok aanima aas tiira b'a'n, ye'xhkam ti' saelku iq'ii. Jik talche'. Ma'l ko'n tixoj utz, niman Tiohx q'u'l ik'aol ime'al. Yit' chokol koj txab'kin. Yit' qelol koj talche'. **7** Tan aatz va'l so'oks q'esalail, ministeer tiira b'a'n ib'anone' tan, ilol tetz u taq'on u Tiohx xo'l q'u niman tetz. Yit' t'anb'a'ni'b' koj. Yit' oora ko'nkoxh tul ik'a'nal. Yit' q'ab'areella koj vinaj. Yit' chokol koj ch'a'o. Utz yit' achvan koj ok iatz kam aas sub'u'm isa' ti'. **8** Pek aya' q'u'l nitaq' ivatb'al aanima. A' chit vatz ik'u'l ib'anax vinujul utz, vijikomal. Xaannaj el k'atz paav. Txaklel itxumb'al b'a'nil. Utz nimaj tib' ti' ib'anax u paav. **9** Echen niman tetz u yolb'al Tiohx si'ane' va'l chusel te. Ech sichus u b'a'nla chusb'al tu tere'n q'u'l nimamal tek u Jesuus taq'o. Ech tek samotxix'ol tok yol tivi' q'u'l ye' nik'ulvi'n u b'a'nla chusb'al.

10 Tan kaana b'oj qelol, alol kam aas ye'k itxa'k. Jolol eesanal tu b'ey. A' chit unma'l q'u niman tetz u o'tla mantaar. **11** Pek echen tiira samajlu ti' q'u'l nitale'. Tan ma'l tel aanima tuch' ik'aol ime'al tu b'ey ni'ane'. Tu sub'u'mla chaj yol niteesa puaj

ti' aanima; inujul koj va'l ni-
k'uche'. **12** Utz ti' q'u qelol tzi',
yolonku ma'l u aa txumb'al
anko'xh aa Creta. Tal ti' ech tza':
—Jolol chit txub'a'lom q'u aa
Creta tzi'. Jolol txokop txumb'al.
Ta'xh nimotxtitz'a q'u tuul. Jolol
q'e'ay.— Texhtu'. **13** Utz nojchit
va'l tal u aa txumb'al ti' tzi'. Ech-
ixe'at oksa tu jik q'u qelol tzi'.
Yaa. Ech tinujul chit sinima u
yolb'al Tiohx. **14** Utz ye' ko'xh
inima q'u chusb'al nichuli ok q'u
Israeel te. Niko'xh vichusb'al q'u
vinaj q'u'l elnajka ti' vinujul.

15 Tan kajay q'u'l b'a'n
itxumb'al, b'a'n q'u kam ni'an
majte. Pek ech koj q'u'l tz'ejxi-
naj, q'u'l ye' ninima Tiohx, kam
koj b'a'n siatz. Tan aal jolol
yannaj q'ul itxumb'al tuch' q'ul
inachb'al. **16** Tootzaj u Tiohx aas
nimotxtale', pek tu q'ul itxum-
b'al nik'uchva aas ye' tootzaj.
Tan jolol ch'ixveb'al, jolol qelol.
Ye'k itxa'k ti' ib'anax q'u b'a'nla
chaj kam.

**Vitxumb'al q'u niman tetz
u Jesus tu q'u tatine'**

2 **1** Pek aatz axh, a' chit
sachus tu q'u aanima kam
va'l nital u b'a'nla chusb'al.

2 Chus tu q'u q'esla chaj vinaj
aas k'ujleb'al chit k'u'l itxumb'al
si'ane'. Ech sik'ulo'k ti' sa'atin
tatin vatz aanima. Tzak'kin ti'
q'u kam samotxi'ane'. Atoj
ipaciensia. Utz jik chit tatin tu u
chusb'al va'l nikunima. Tiioj ti'
aanima kajayil utz, k'onoj
taanima ti' u Tiohx.

3 Echat q'u q'esla chaj ixoj
majte, jikom chit ipaal si'ane'.
Yit' cheesan koj yol. Utz yit' sa'-
kojq'ab'ani. Ech chusul tetz u
b'a'nil si'ane'. **4** Sichus q'u ixviak
te aas tii ti' q'ul ivinaj tuch' ti'
q'u titz'in si'ane'. **5** Ichus b'a'nla
chaj txumb'al te, ech sitx'ol tiq'ol
q'u kam. Jik itxumb'al. K'ujleb'al
k'u'l tatin vatz q'ul ivinaj si'ane'.
B'a'nla chaj ilol tetz ime'b'i'l tu
tatib'al majte. Utz niman tetz
vivinaj. Ech yit' sa'kojel iq'ii u
yolb'al Tiohx taq'o.

6 Utz al tu q'u xiak majte, aas
sa'xhitx'ol tiq'ol q'u kam. **7** Loq'
yit' ta'n ko'nkoxh u talax te
sa'ane', pek k'uch siatz aas axh
b'anol tetz u b'a'nil. Atilaxh tu
va'l nachuse'. Utz jik chit sa'an
q'u kam. Tan nojchit ni'enku see.
8 Ech nachel chit tel ayol sa'ane'
utz, ye'xhab'il ko'xh kam satale'.
Ech sach'ixvu u koontrainal tan,
ye'k sachee iyol kam satal seti'.

9 Utz al tu q'u aq'onom majte
aas tii noj inima q'u b'aal taq'on.
Yit' tzaq'ab' ko'nkoxh motx
itzaq'b'e'. Pek itxqu'txunsa tu
q'u'l si'ane'. **10** Utz elq'i'chi. Pek
k'ujleb'al k'u'l si'ane'. Ech so'ok
iq'ii u b'a'nla chusb'al tetz u
Tiohx u Chitol qetz.

11 Tan aatz u Tiohx, vet-
ik'uchlu u b'a'nil sukuvatz. Vet-
toksal u chitpichil tu paav vatz
kajay q'u aanima. **12** Tu vib'a'nil
nichus qe kani'ch taq'axka q'u
ye'xtxojla chaj kam nieesano'
k'atz u Tiohx sakub'ane'; kani'ch
kuya'sat tachval q'u paav. Utz
sakub'an kuenta qib' ti' tan,

b'oyo'm ni'an tu u vatz amlika tx'ava' tza'. Pek jikom o' utz, tii sa'atino' k'atz u Tiohx. **13** Ech sakub'an tzi', tuul nikuch'ia tuch' txuq'txunchil u chi'b'eb'alla tuleb'al u kuMam Tiohx tuch' u Chitol qetz u Jesucristo, va'l techal si'ane'. **14** Aya' u Cristo va'l taq' tib' qi' tu u kamchil, ti' ko'n kutool tu q'u kupaav. Utz vettaq'b'eno' tx'aatx'och vatz Tiohx. Ech o' tek itenam, k'onel qib' ti' ib'anax q'u b'a'nla chaj kam.

15 Unchee' a' q'u kam sachus te tza' Tito. Saaq' nimal ik'u'l. Loq' samaj ti' q'u kam ye'xtxoj. Utz atil axamlil sayolonaxh. Ech ye'xhab'il sa'eesan aq'ii.

Vinimal q'u q'atb'al tzii

3 **1** Nachpixsa tu q'u niman tetz u Jesus majte aas liistaaj ko'xh ti' ib'anax kajay q'u b'a'nla chaj kam. Atoj jaq' imantaar q'u q'atb'al tzii; aya' q'u'l atil tijle'm kajayil. Nimanaj. **2** Utz ye' ko'xh tal ye'xtxojla yol ti' aanima. Ye' ko'xh toksa tib' xo'l txab'kin. Pek aal a' si'an ya'l tok u b'a'nil. Jik ko'xh tu kajay aanima si'ane'. Sik'uche' aas maanxho.

Viq'aq'al u chitpichil tu paav

3 Tan ech o' veti'anka, ta'xhich okoj qetz. O'ich qelol Tiohx. Tz'ejxinajich'o'. Tiira txayich'o' ti' tachval q'u ye'xtxojla chaj kam, q'u'l nitachva u kuchi'l. Atich'o' ti' ib'anax q'u onkonil, q'u chi'na'nk'u'lil. Tiira

o'ich telab'al q'ii. Tu chi'k'ulaib' atichk'o' qib'ilaj.

4 Pek aatz u Tiohx, u Chitol qetz, vettoksa u b'a'nil vatz q'u aanima tan, i'an tii ti'. **5** Ech vetchitp'o' tu q'u kupaav taq'o. Loq' yit' ti' koj aas jikom q'u kub'anon siatz. Pek iq'aq'al ko'n itxumtu kuvatz, k'uxh vetitx'aa el q'u kupaav. Ech vetitz'p'o' k'atza. Utz vetch'expu u qatin tu u Tioxhla Espiiritu. **6** Utz tiq'aq'al u Jesucristo, u Chitol qetz, tiira ma'xh ok u Tioxhla Espiiritu kuk'atza taq'o. **7** Ech chitpi'o' tu q'u kupaav tu vib'a'nil utz, sa'tekkuk'ul u atinchil tu b'enq'ii b'ensaj, va'l k'ujlel kuk'u'l ti' nikuch'ia tuch' txuq'txunchil. Saetzano' ti'.

8 Aatz kajay q'u kam nivale' tza', nojchit tiira inujul. Ech-ixe'at b'an ya'l talax tu q'u'l niniman u Tiohx. Ech si'an ya'l tib' ti' ib'anax q'u b'a'nla chaj kam. Tan aatz q'u kam vetvalla' tzi', tiira ib'o'q'ol utz, sa'xhilax iq'aq'al. **9** Pek atxaychil ko'xh iib' tu yol tuch' q'u'l ta'xh tz'ejxinajku ti' tootzajil q'u kam b'anel tu q'ul ik'uy imam. Niko'xh sa'kojaxhaakaluib' ti' q'u talaj kam ti' u o'tla mantaar. Tan paalya utz, sa'kojiloch'ex ti' vetatin vatz u Tiohx.

10 Pek oj ab'il nioksan exo'l utz, al te tib'axa. Utz al te tika'paj. Pek eesataj tek texo'l oj ye'k so'ok yol tivi' siile'. **11** Tan vettootzajil saaq'o aas tiira aq'el tib' tu u paav. Utz ech chit iatz tza' nitz'ejxixsa tib' tu u paav.

U b'a'nil nijaj u Pablo tu u Tito

12 Tito, sunchaj opon u Artemas oj u Tiiquico tzaxe'. Utz ta'xh lo'oponi, la'an ya'l oopon tzunxe' tu Nicoopolis. Tan vetvitz'ala' a' sunpaasav u tiempoil che'v tzi'. **13** Utz b'an b'a'nil, loch u licenciado Zenas, tuch' u Apolos. Aq' b'en tetz, tetz ib'ey tu va'l se'enka. Kami'ch motx iya'ta. **14** Utz chus tu q'u niman tetz u

Jesuus tzi' aas samotxlochoni oj kam sasavi. Ech sailax vi-q'aq'al u yolb'al Tiohx tu q'ul ib'anone'.

Vikaasal u Tito i'an u Pablo

15 Nitaq' b'en achajlichil q'u niman tetz u Jesuus atil sunk'atza. Niqaq' opon ichajlichil kajay q'u niman tetz u Jesuus q'u'l tii qi', q'ul ela o' niman tetz u Jesuus tuch'. Utz taq' koj vib'a'nil u Tiohx sete. A'i.